

Toespraak René Klaver bij het overdragen van het voorzitterschap van VNO-NCW West op 18 juni 2018 in Delft

Annemarie van Oorschot vroeg mij een tijdje geleden een terugblik op papier te zetten over 11 jaar voorzitterschap van VNO-NCW West. Waar zij dit voor wilde gebruiken bleef in nevelen gehuld.

Bij doorvragen bij Bert Mooren, ik ben nog al nieuwsgierig, eigenlijk wil ik altijd alles weten, begreep ik min of meer dat er een soort verrassingspublicatie zou komen.

Een terugblik is prima, dacht ik, maar toch kijk ik vooral graag vooruit.

Daarom heb ik mijn bijdrage de titel: 'Een terugblik vooruit' gegeven. Jullie kunnen dat allemaal lezen in de speciale uitgave.

Een aantal ervaringen en waarnemingen wil ik wel graag met jullie delen in de beperkte spreektijd die de organisatie mij heeft gegeven.

Mijn positie als voorzitter heeft mij op zo veel plekken gebracht waar ik anders nooit zou zijn gekomen en voor mij onzichtbaar zouden blijven.

Het heeft mij een uniek perspectief gegeven op het ondernemend karakter van Nederland.

Wat mij altijd zal bijblijven zijn de afgelegde plekken in ons gebied waar ineens een gigantisch bedrijf staat. Een bezoek bij So Natural, een pot-orchideeën bedrijf in Moerkapelle onder de rook van Zoetermeer, bijvoorbeeld. De bijeenkomst ging over familiebedrijven en opvolging, altijd een heet hangijzer bij dit soort ondernemingen. Pa en ma Smaal naast hun vier zonen, een schitterend contrast. De oude generatie, bij wijze van spreken nog met de schoffel in de hand en de jonge generatie die het bedrijf hebben laten uitgroeien tot de grootste producent van orchideeën ter wereld. Het straalde een geweldige spirit en enthousiasme uit.

Of de Koninklijke Vezet in Warmenhuizen ten noorden van Alkmaar, Europees marktleider op het gebied van voorgesneden groente en fruit, een vierde generatie familiebedrijf waar ondernemer Frans Kramer continue en met grote gedrevenheid duurzame vernieuwingen toepast. Als marsmannetjes verkleed mochten we de gigantische productie aanschouwen.

Dit zijn nu precies het soort bedrijven die wij als VNO-NCW West met grote inzet moeten vertegenwoordigen.

Als lid van het dagelijks bestuur van VNO-NCW heb ik met groot respect voor het werk van de collega's in de Malietoren de waardevolle inzet voor ondernemers kunnen vaststellen.

Dat blijkt bijvoorbeeld uit de visie NL Next Level die VNO-NCW, MKB Nederland en LTO Nederland in juni 2016 hebben gepresenteerd.

Die visie schets een nieuw, welvarend en duurzaam perspectief voor ons land met kansen voor iedereen. Waar de politiek met het oog op verkiezingen veelal de korte termijn voor ogen heeft, richt VNO-NCW zich met NL Next Level juist op de lange termijn.

Centraal staat de uitrol van innovatieve doorbraakprojecten die een digitale kwantumsprong, energietransitie en een duurzame delta met bruisende steden mogelijk maken.

VNO-NCW West draagt onder meer met het netwerk 'Groene Groeiers' bij aan de transitie naar een circulaire economie. Niet voor niets hebben we vandaag ook gekozen

voor deze locatie 'The Green Village' in Delft dat volop symbool staat voor groene vernieuwings-toepassingen.

Bij mijn afscheid wil ik een onjuist en onterecht beeld rechtzetten.

VNO-NCW zou vooral de belangen van grote multinationals en grote bedrijven dienen. Dit beeld dat dit jaar dominant de media beheerste gevoed door de afschaffing van de dividend belasting geeft een absoluut verkeerde voorstelling van zaken. Het tegenovergestelde is waar, zo heb ik als lid van het dagelijks bestuur van VNO-NCW en voorzitter van VNO-NCW West de laatste elf jaar overtuigend kunnen vaststellen. De leden van VNO-NCW, de regionale verenigingen en de branche-organisaties zijn voor bijna honderd procent ondernemers van familiebedrijven, DGA's en het midden-en kleinbedrijf.

De uiterst gekwalificeerde beleidsorganisatie met specialisten op alle relevante gebieden zet zich in hoofdzaak in voor de belangen van die ondernemers. Met visie en deskundigheid tot in de details werkt VNO-NCW samen met MKB Nederland keihard aan duurzame groei naar een welvarend Nederland voor iedereen.

Sinds een jaar zet ik mij als project begeleider voor het project 'regio versterking' . Doel is krachtenbundeling tot één concern met vijf zelfstandige regionale verenigingen. Er zijn gezamenlijke projecten gedefinieerd zoals nieuwe netwerken om de nieuwe generatie ondernemers te binden. Als proces begeleider zal ik nog verder mijn elf jaar opgedane ervaringen 'verzilveren' voor een sterke toekomst van onze verenigingen.

Met goedvinden van de vereniging doorbreek ik met mijn vertrek voor één keer de strikte scheiding die ik altijd heb aangehouden tussen de belangen van VNO-NCW West en haar leden en mijn eigen activiteiten. Los van mijn afscheid heb ik daar nog een reden voor: in mei 2018 heb ik samen met een mede-investeerder alle aandelen van mijn mede-oprichters in De Reisspecialisten Groep overgenomen met twee fantastische activiteiten: Gi Travel in Amsterdam en Rotterdam en Holland Destination Management in Amsterdam. In een interview in een 'advertorial' in de speciale uitgave van het Magazine West door de bekende reis-en luchtvaartjournalist Arnold Burlage met foto's van mijn echtgenote Angela Cheung geven we een kijkje in de wereld van groeps-en incentive reizen en het effect daarvan. De volgende quote zegt voldoende : "Een incentivereis met het personeel heeft meer en langer positief effect dan een bonus". Alvorens ik eindig vraag ik onze vijf topvrouwen van Gi Travel en Holland Destination Management even naar voren te komen om ze aan jullie voor te stellen. Vrouwen aan de top is immers ook de inzet van VNO-NCW aangejaagd door onze landelijke voorzitter Hans de Boer.

Ik wil graag directeur Bert Mooren waar ik fantastisch mee heb samengewerkt, mijn voortreffelijke mede bestuursleden en het super team van VNO-NCW West enorm bedanken voor hun grote inzet, steun en vriendschap. En vanzelfsprekend ook landelijk voorzitter Hans de Boer en zijn voorganger Bernard Wientjes en algemeen directeur Cees Oudshoorn en zijn voorganger Niek-Jan van Kesteren, de collega voorzitters-en directeuren van de regionale verenigingen en de top medewerkers in de Malietoren.

Ik wens mijn opvolger Audrey Keukens en het gehele team heel veel succes met de verjonging en verdere vernieuwing van onze prachtige vereniging VNO-NCW West. De dynamiek van de economie en van het ondernemerschap vraagt immers om voortdurende aanpassing.

En jullie aanwezige ondernemers, leden van onze vereniging, wens ik tenslotte een gezonde welvarende en duurzame toekomst toe !!